

# Πιστοποίηση προϊόντων από ζώα που δεν εκτρέφονται με γενετικά τροποποιημένες ζωοτροφές

## Πρότυπο AGRO 7

Μαίρη Σπέντζου, MSc, Γεωπόνος

Τμήμα Προδιαγραφών

Διεύθυνση Πιστοποίησης και Προδιαγραφών

**Οι γενετικά τροποποιημένοι οργανισμοί** αποτελούν πάντα ένα θέμα επίκαιρο και σημαντικό, καθώς και ένα αντικείμενο συζητήσεων σε επίπεδο επιστημονικό, πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό, με πολλές αμφιλεγόμενες πλευρές.

**Η διαμάχη γύρω από τα “μεταλλαγμένα”** προϊόντα επικεντρώνεται στους πιθανούς κινδύνους για την υγεία του ανθρώπου, τις απρόβλεπτες και αλυσιδωτές επιπτώσεις στο περιβάλλον, καθώς και την ενδεχόμενη καταστροφική των αγροτικών οικονομιών του τρίτου κόσμου.

**Όλες οι παραπάνω ανησυχίες** δημιουργούν ένα νέο πλαίσιο αναγκών και προτεραιοτήτων στον τομέα των τροφίμων, που εστιάζονται στην ενίσχυση της εγγυημένης πληροφόρησης του καταναλωτή, προκειμένου να έχει τη δυνατότητα να επιλέγει την ποιότητα της διατροφής του.

**Η εγγυημένη πληροφόρηση** του καταναλωτή επιτυγχάνεται μέσω της πιστοποίησης ως προς αμοιβαία αναγνωρίσιμες προδιαγραφές - πρότυπα και της ελεγχόμενης χρήσης έγκυρων και αναγνωρισμένων σημάτων.

**Στη χώρα μας**, στο πλαίσιο της εθνικής πολιτικής, έχει επιλεγεί η απαγόρευση της καλλιέργειας γενετικά τροποποιημένων σπόρων, καθώς και η σύνταξη εθνικών προδιαγραφών προαιρετικής εφαρμογής για την επισήμανση των ελληνικών προϊόντων ζωικής προέλευσης που προέρχονται από ζώα μη εκτρεφόμενα με γενετικά τροποποιημένες ζωοτροφές.

**Για το σκοπό αυτό**, το Τμήμα Προδιαγραφών του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, αρμόδιου φορέα σύνταξης, έκδοσης και αναγνώρισης προδιαγραφών-προτύπων στον τομέα των αγροτικών προϊόντων, με τη συμβολή Τεχνικής Επιτροπής από εκπροσώπους φορέων παραγωγής, έρευνας, επιστήμης, κρατικών υπηρεσιών και συλλογικών οργάνων, εκπόνησε το πρότυπο AGRO 7: «Προδιαγραφή για την παραγωγή προϊόντων από ζώα που δεν εκτρέφονται με γενετικά τροποποιημένες ζωοτροφές», το οποίο τέθηκε σε δημόσια κρίση και στις 24.02.2012 εγκρίθηκε η 1<sup>η</sup> επίσημη έκδοσή του.

**Το AGRO 7 περιγράφει** τις απαιτήσεις στις οποίες πρέπει να συμμορφώνεται κάθε επιχείρηση που εμπλέκεται στην παραγωγή ζωοτροφών, στην εκτροφή ζώων/πουλερικών/ιχθύων και στην παραγωγή και διάθεση στην αγορά προϊόντων ζωικής προέλευσης (γάλα, κρέας, αυγά, ψάρια ιχθυοκαλλιέργειας), η οποία επιθυμεί να πιστοποιηθεί για την εφαρμογή των απαιτήσεων του εν λόγω προτύπου, προκειμένου τα τελικά προϊόντα να φέρουν εθνικό σήμα πιστοποίησης που να βεβαιώνει ότι προέρχονται από ζώα που δεν εκτρέφονται με γενετικά τροποποιημένες ζωοτροφές.

**Ειδικότερα, το πρότυπο AGRO 7** απαρτίζεται από επιμέρους κεφάλαια που θέτουν απαιτήσεις ανά κατηγορία προϊόντων και για κάθε στάδιο της αλυσίδας παραγωγής τους:

- Απαιτήσεις για την παραγωγή ζωοτροφών.
- Απαιτήσεις για την εκτροφή ζώων γαλακτοπαραγωγής ή κρεατοπαραγωγής.
- Απαιτήσεις για την εκτροφή πουλερικών κρεατοπαραγωγής ή ωοπαραγωγής.
- Απαιτήσεις για την εκτροφή ιχθύων.
- Απαιτήσεις για την επεξεργασία, συσκευασία, εμπορία γάλακτος.
- Απαιτήσεις για τη σφαγή ζώων/πουλερικών.
- Απαιτήσεις για την τυποποίηση/συσκευασία/εμπορία κρέατος.
- Απαιτήσεις για την τυποποίηση/συσκευασία/εμπορία αυγών.
- Απαιτήσεις για την τυποποίηση/συσκευασία/εμπορία ιχθύων.
- Απαιτήσεις για τα σημεία πώλησης κρέατος.

**Μεγάλο βάρος των απαιτήσεων** εντοπίζεται στην παραγωγή ζωοτροφών από επιχειρήσεις που εμπλέκονται στη δραστηριότητα αυτή (π.χ. βιομηχανίες ζωοτροφών, παρασκευαστήρια ζωοτροφών μονάδων εκτροφής), που περιλαμβάνει απαιτήσεις για τις πρώτες ύλες, τις πρόσθετες ύλες και τα προμείγματα, τον εργαστηριακό έλεγχο των τελικών προϊό-

ντων, την ιχνηλασιμότητα σε κάθε στάδιο παραγωγής και απαιτήσεις για το χειρισμό μη συμμορφούμενων προϊόντων.

**Όσον αφορά τις επιχειρήσεις εκτροφής** (ζώων, πουλερικών και ιχθύων), οι απαιτήσεις του προτύπου εστιάζονται στη διατροφή των ζώων, που περιλαμβάνει έλεγχο των παραλαμβανόμενων ζωοτροφών από επιχειρήσεις παραγωγής ζωοτροφών πιστοποιημένες κατά το πρότυπο AGRO 7 και έλεγχο του παρεχόμενου σιτηρεσίου με βάση τις ανάγκες εκτροφής, το είδος των ζώων και το στάδιο ανάπτυξής τους, καθώς και την ιχνηλασιμότητα των ζώων, στο πλαίσιο της οποίας απαιτείται η τήρηση ισοζυγίων και η εξασφάλιση του διαχωρισμού τους και της ταυτότητάς τους σε κάθε στάδιο διακίνησής τους.

**Οι επιχειρήσεις σφαγής ζώων/πουλερικών** οφείλουν σε κάθε περίπτωση να εξασφαλίζουν και να αποδεικνύουν το σαφή διαχωρισμό των ζώων/πουλερικών που παραλαμβάνουν και προέρχονται από πιστοποιημένες κατά το AGRO 7 επιχειρήσεις εκτροφής και τη διατήρηση της ιχνηλασιμότητάς τους σε κάθε παραγωγικό στάδιο, προκειμένου τα σφάγια ή τεμάχια κρέατος που προέρχονται από ζώα που δεν εκτρέφονται με γενετικά τροποποιημένες ζωοτροφές ως τελικά προϊόντα, να διατηρούν την ταυτότητά τους.

**Αντίστοιχα, οι επιχειρήσεις** τυποποίησης/συσκευασίας/εμπορίας γάλακτος, κρέατος, αυγών και ιχθύων υποχρεούνται να τηρούν αρχείο που αφορά στους πιστοποιημένους κατά το AGRO 7 προμηθευτές τους, στις εισερχόμενες ποσότητες, στην κίνηση των προϊόντων σε όλα τα στάδια των παραγωγικών διαδικασιών εντός της επιχείρησης, τους αποδέκτες και τον προορισμό των εξερχόμενων ποσοτήτων των τελικών προϊόντων καθώς και τη σχέση μεταξύ κάθε παρτίδας εισροών αρχικών προϊόντων και κάθε παρτίδας εκροών τελικών προϊόντων. Στη συσκευασία των τελικών προϊόντων τοποθετείται υποχρεωτικά το εθνικό σήμα πιστοποίησης AGRO 7 που βεβαιώνει ότι τα προϊόντα αυτά προέρχονται από ζώα που δεν εκτρέφονται με γενετικά τροποποιημένες ζωοτροφές.

**Ιδιαίτερα, στην περίπτωση** των ψαριών που δε συσκευάζονται σε κλειστή συσκευασία, της οποίας το άνοιγμα γίνεται από τον τελικό καταναλωτή, το σήμα τοποθετείται υποχρεωτικά σε κάθε ψάρι, ενώ στην περίπτωση της παραγωγής ασυσκευάστου κρέατος, περιγράφονται απαιτήσεις για τα σημεία λιανικής πώλησής του, με σκοπό να διασφαλίζεται η τήρηση της ιχνηλασιμότητας των πιστοποιημένων κατά AGRO 7 προϊόντων, ο σαφής διαχωρισμός τους από άλλα προϊόντα του ίδιου είδους, η τήρηση ισοζυγίων αγορών και πωλήσεων κρέατος (που αποδεικνύονται μέσω παραστατικών αγορών και πωλήσεων) και η επισήμανσή τους με τέτοιο τρόπο που να μη δημιουργείται σύγχυση ή παραπλάνηση του καταναλωτή.

**Το Τμήμα Προδιαγραφών του** ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ, ακολουθώντας, συνέταξε Κατευθυντήρια Οδηγία για την πιστοποίηση του προτύπου AGRO 7, η οποία περιγράφει το σχήμα πιστοποίησης και ελέγχων του προτύπου, με στόχο τη διασφάλιση της ενιαίας και ομοιόμορφης εφαρμογής



Εθνικό Σήμα Πιστοποίησης AGRO 7

των απαιτήσεων του AGRO 7 από τις επιχειρήσεις, τους Φορείς Πιστοποίησης, τους Φορείς Διαπίστευσης, τις αρμόδιες αρχές και γενικά όλους τους εμπλεκόμενους με το εν λόγω αντικείμενο. Η οδηγία αυτή αφού τέθηκε σε δημόσια κρίση, εκδόθηκε στις 24.09.2012. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι απαιτήσεις προδιαγράφονται αναλυτικά για κάθε περίπτωση και για πρώτη φορά παρατίθενται υποδείγματα του Πιστοποιητικού των επιχειρήσεων και των προϊόντων, υποδείγματα απαιτούμενων αρχείων, καθώς και ενδεικτικός κατάλογος κύριων μη συμμορφώσεων και σχετικών ενεργειών που πρέπει να υλοποιούνται, με σκοπό αφενός την αξιόπιστη εφαρμογή και τον έλεγχο των απαιτήσεων και αφετέρου την αποφυγή παρανοήσεων και εσφαλμένων χειρισμών.

**Επίσης εκδόθηκε εθνικό σήμα πιστοποίησης AGRO 7**, το οποίο θα φέρουν τα πιστοποιημένα προϊόντα, καθώς και Κανονισμό Χρήσης, που περιγράφει τις προϋποθέσεις για τη διαχείριση και τη χρήση του σήματος στην επισήμανση των προϊόντων. Κάθε επιχείρηση που θέτει σε εμπορία πιστοποιημένα προϊόντα οφείλει υποχρεωτικά να θέτει επί των προϊόντων της το εθνικό σήμα, προκειμένου το καταναλωτικό κοινό να τα αναγνωρίζει και να τα επιλέγει. Στο προσεχές διάστημα αναμένεται να αναγνωριστούν από τον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ οι ιδιωτικοί Φορείς Πιστοποίησης ως προς το πρότυπο AGRO 7 και να κυκλοφορήσουν στην αγορά τα πρώτα πιστοποιημένα AGRO 7 προϊόντα (γάλα, κρέας, αυγά, ψάρια ιχθυοκαλλιέργειας).

**Το πρότυπο AGRO 7 στοχεύει** εκτός από την πληροφόρηση του καταναλωτή, στη στήριξη του Έλληνα παραγωγού μέσω της διάκρισης των πιστοποιημένων προϊόντων του, της αύξησης της προστιθέμενης αξίας τους και της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητάς τους.

Πληροφορίες: Γενική Διεύθυνση Διασφάλισης Ποιότητας Αγροτικών Προϊόντων

Διεύθυνση Πιστοποίησης και Προδιαγραφών, Τμήμα Προδιαγραφών

Ανδρον 1 & Πατησίων, 11257 Αθήνα

Τηλ.: 210 8231277 (εσωτ. 511) / fax: 210 8231438

email: spentzou@agrocert.gr